

Phạm Quang Trình

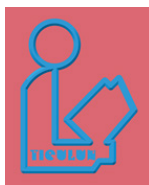

ĐI B

Tiên sư, chúng nó lừa tao

Đi B
Tiên sư, chúng nó lừa tao

Phạm Quang Trình

Paris * 07.2025

Bìa : *M. C. P*
Nguồn : *Thienhoang K2*

Đi B

PHẠM QUANG TRÌNH

Trên chuyến tàu vào Nam, Bính đang ôm ấp hoài bão thực hiện kế hoạch được đảng tín nhiệm giao phó với một niềm kiêu hãnh của một đảng viên đầy nhiệt huyết.

Bính là con một nông dân nghèo ở tỉnh Sơn Tây theo đạo Công giáo, nhưng hắn đã bỏ đạo trước khi được vào đảng rồi thoát đi gia đình theo đảng làm cách mạng vô sản. Bao nhiêu vụ khó khăn Bình đều hoàn tất một cách tốt đẹp. Thế nên đảng càng tin tưởng tiếp tục trao cho Bính và những cán bộ trung kiên

của đảng những nhiệm vụ lớn lao hơn.

Chuyến vào Nam công tác lần này hết sức quan trọng. Dưới mắt của Trung ương, công tác chính trị củng cố niềm tin nơi cán bộ và xây dựng niềm tin nơi đồng bào miền Nam với đảng. Trong một buổi nói chuyện, đồng chí Trường Chinh nhận xét công tác chính trị cũng như công tác quân sự đều có tầm quan trọng của nó. Nhưng công tác chính trị bao giờ cũng là công tác cơ bản. Trận Điện Biên Phủ là một thắng lợi lớn lao của quân và dân ta. Nhưng sự tranh thủ đám dân thượng ở huyện Ba Tơ, tỉnh Quảng Ngãi trước đây về phương diện chiến lược nào đâu kém gì trận Điện Biên Phủ. Mao chủ tịch còn nói người chỉ huy súng chứ súng đâu có chỉ huy người, càng nói lên tầm quan trọng của cán bộ chính trị.

Bính tâm niệm những lời vàng ngọc ấy và quyết tâm thực hiện những chỉ thị của đảng.

Trên sàn tàu Bính ngồi chung với nhiều đồng bào, nhiều cán bộ, nhiều bộ đội đi vào Nam hoặc để thăm thân nhân hoặc để làm công tác. Họ trao đổi với nhau những câu chuyện đã nghe đã thấy.

Một bà vấn khăn nhuộm răng đen, khoe với ông ngồi bên cạnh :

– Nhân dân miền Nam họ sung sướng lắm ông ơi. Chuyển trước á tôi vào thăm mấy người họ hàng ở Sài Gòn á, tôi thấy thành phố của người ta sáng sủa, cao ráo gấp mấy lần thành phố Hà Nội. Nhà cửa của họ xây đẹp lắm, hàng hóa thóc gạo tràn đầy. Vào nhà người ta hả cái gì cũng có hết á. Nào là tivi, đài, quạt máy chẳng thiếu một cái gì.

Ông kia hỏi lại :

– Thế bà có buôn được món nào không ?

– Mình có vốn đâu mà buôn. Bà con họ hàng tôi thấy tôi túng thiếu thì giúp đỡ. Họ còn bảo á ấy là giải phóng rồi đó. Chú trước kia ấy à Mỹ nó sang hỏi viện trợ biết là bao nhiêu. Vật liệu, xi măng nó cung cấp, người ta mới xây dựng được những dãy nhà lầu khang trang như vậy đấy.

Nghe bà nói, Bính thấy từng tức trong lòng. Khóa học chính huấn ở trường Nguyễn Ái Quốc vừa qua, đồng chí chủ nhiệm và đồng chí trưởng ban văn hóa tư tưởng của Trung ương Đảng đã giải thích rành rọt :

– Trong cuộc chiến đấu vừa qua,

nhân dân miền Bắc xã hội chủ nghĩa đã hy sinh đến độ hạt gạo xẻ làm tư để chi viện cho nhân dân miền Nam, nhân dân Lào và nhân dân Campuchia chống lại đế quốc Mỹ xâm lược. Giờ này cách mạng thành công, Đảng và Mặt trận giải phóng đang lo kiến thiết giúp họ xây dựng lại cuộc sống đã bị tàn phá vì chiến tranh do đế quốc Mỹ Ngụy gây ra. Vào Nam công tác, các đồng chí sẽ nhìn thấy tận mắt những dãy nhà lầu khang trang mà chính phủ cách mạng đã xây cho đồng bào miền Nam. Những con đường trải đá rộng thanh thang, những nhà máy điện quy mô cách mạng đang xây dựng.

Dưới mắt Bính thì Đảng nói rất đúng, hết sức tin tưởng ngay cái hồi tổng công kích, tổng khởi nghĩa Tết Mậu Thân, Đảng đã cho hay Mặt trận giải phóng miền Nam đã kiểm soát được 4/5 dân số

và bắt đầu chương trình xây dựng. Việc rành rành như thế theo lời di chúc của Hồ Chủ tịch vậy mà vẫn có kẻ ngoan cố nghe theo luận điệu tuyên truyền của Mỹ Ngụy phát ngôn phản động như cái con mẹ ngồi đối diện đây.

Bính tin vào lời đảng lời bác và hăn tự nghĩ có thể tuyên truyền giải thích động viên một cách dễ dàng nhiều điều. Duy chỉ có một điều làm hăn suy nghĩ là nếu nhân dân miền Nam hỏi hăn về đời sống của nhân dân miền Bắc thì hăn sẽ trả lời ra sao ? Vấn nạn này đã được Trung ương chỉ thị :

– Các đồng chí cứ mạnh dạn nói rằng đời sống nhân dân miền Bắc dưới sự lãnh đạo của Nhà nước xã hội chủ nghĩa và Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh rất là sung túc. Trong khi thực hiện cuộc chiến tranh giải phóng miền Nam

thì nhân dân miền Bắc đã phải hy sinh hạt gạo xẻ làm tư. Nhưng khi chiến tranh kết thúc thì cuộc sống trở lại bình thường. Cái gì cũng có. Nay mai Liên Xô vĩ đại và các nước xã hội chủ nghĩa anh em bên Đông Âu và trên khắp thế giới sẽ giúp nhân dân miền Bắc nước ta xây dựng cuộc sống tốt đẹp gấp bội. Cái yêu cầu trước mắt là xây dựng cuộc sống cho nhân dân miền Nam.

Người đàn bà kia lại nói tiếp :

– Lần này tôi vào có mang theo chút ít tiền, tôi định mua về mấy cái đài, mấy hộp bóng đèn và ít lưỡi cưa. Đồ đặc hàng hóa giờ tương đối rẻ, mình buôn về miền Bắc được, nếu còn dư thì kiếm ít cân gạo.

Nghe giọng nói phản tuyên truyền của bà ta, Bính không nhìn được nữa phải lên tiếng :

– Tôi hỏi chị nè, làm sao mà chị dám cả quyết rằng nhân dân miền Nam sung sướng ? Bao năm bị Mỹ Ngụy kềm kẹp, bây giờ mới được giải phóng. Cuộc sống hôm nay mới hiện thực đúng lời của bác và đảng. Thế mà chị nói toàn giọng phản động, phản tuyên truyền.

Nhưng bà kia cũng không phải vừa.

– Ôi giờ ơi, anh là cán bộ chính trị có khác. Anh đi mà nói với mấy người chính trị đi, tôi là dân nghèo, tôi không muốn nghe mấy cái người đi học khóa nói phét ở Hà Đông.

Bính giận tím mặt.

Xe lửa tới Sài Gòn, thủ đô của miền Nam, Bính xuống sân ga, mang theo một cái túi vải đựng mấy bộ quần áo cũ. Nhìn cảnh phố xá khang trang rộng rãi, nhìn người đi lại, nhìn xe cộ tấp nập, hẳn

bỗng cảm thấy có sự cách biệt một trời một vực giữa hắn và người chung quanh. Trong khi dân chúng của thành phố ăn mặc sạch sẽ, gọn gàng, sáng sủa thì hắn như là một anh Mán về thành. Vẫn cái đầu húi cao kiểu bộ đội, vẫn cái nón cối đã sờn vành, vẫn bộ quần áo kaki đã bạc phếch và đôi dép râu đi lâu ngày như là sắp đứt cả quai.

Nhưng Bính tự nhủ chỉ có lập trường cách mạng mới là quý, mới là quan trọng. Những cái hào nhoáng bên ngoài chẳng đáng kể gì. Rồi hình như máu căm thù giai cấp nổi lên trong người hắn. Sau khi trình diện cơ quan, Bính được phép đi thăm người bà con, hắn chỉ có một ông chú ruột cư ngụ ở đường Cách mạng tháng tám gần phi trường Tân Sơn Nhất. Trước khi hắn lên tàu vào Nam, bố hắn nghe tin đã dặn :

– Mà vào Nam nhớ ghé thăm chú Lục xem chú ấy có giúp đỡ gì tao không.

Với con mắt nghi ngờ và hoàn toàn tin theo lời đảng dạy, hẳn đến thăm ông chú, cả nhà ông chú và mấy đứa em ra đón hẳn vốn vĩa. bắt tay nói cười vui vẻ. Mấy đứa reo lên :

– A anh Bính từ miền Bắc vào thầy ơi.

Ông bà Lục cũng vốn vĩa :

– Anh Bính, anh khỏe không ? Hai bác và các anh chị ở Bắc thế nào ? Anh được vào công tác có lâu không ?

Hẳn trả lời một cách bình thường, có phần hơi lạnh nhạt :

– Dạ, cháu vào công tác một tháng.

Ông Lục tự nghĩ chắc nó mới ở Bắc vào nên còn e thẹn. Rồi có đứa vui miệng nói đùa :

– Tụi bay ơi, nhà ta có Việt cộng đến.

Khiến chúng cười um lên. Nhưng ông Lục đã đe nẹt :

– Im tụi bay, đừng có nói bậy anh Bính con nhà bác Lạc nhà mình ở ngoài Bắc vào Nam công tác đấy.

Rồi ông quay qua bảo hấn :

– Cháu đi xa chắc còn mệt. Thôi vào nhà tắm đi, tắm rửa cho nó khỏe để thím và các em dọn cơm rồi chú cháu mình ăn một thể.

Hấn dạ một tiếng, để đồ trên giường rồi vào nhà tắm. Ở ngoài, bà Lục và các con dọn dẹp và chuẩn bị bữa ăn đãi

khách quý. Bữa cơm thanh đạm sau ngày giải phóng nhưng vẫn còn thơm tất : Nồi canh chua cá bông lau, hai lạng chả quế, một đĩa cá kho và một xị đế.

Từ lúc vào nhà đến lúc tắm xong ra ngồi ở phòng khách, Bính không hề nhếch mép, ai hỏi hấn cũng chỉ cười gật gật đầu, hay là trả lời qua quyết cho xong. Hấn nghĩ cần phải nắm vững tình hình quần chúng trước khi hành động. Bính quan sát nhà cửa đồ dùng, cung cách từng người, xem sự thật về nếp sống của người dân miền Nam như thế nào. Nhưng dù thế nào hấn nghi thì lệnh đảng vẫn là trên hết.

Mọi người quây quần vào bàn ăn trước khi đọc kinh Lạy Cha để tạ ơn Chúa. Hấn cũng làm dấu qua quýt bởi hấn đi theo đảng đã lâu, gần như quên hết mọi sự. Ông Lục lên tiếng mời hấn :

– Đã lâu lắm, chú cháu mình không gặp nhau. Hồi ở ngoài Bắc thì chú đi lính ở xa, cháu thì còn nhỏ. Hơn 20 năm cũng đã thay đổi quá nhiều. Thời cuộc có thay đổi nhưng chú thím và các em còn được gặp lại cháu ở đây thật là quý hóa. Cơm nước thanh đạm chẳng có gì, cháu cứ ăn mạnh dạn đi nhé.

– Dạ, xin mời chú Thím và các em.

Ông Lục lại tiếp :

– Lúc này tình hình thay đổi, hoàn cảnh eo hẹp phải kham khổ chứ nếu lúc trước mà chú cháu mình gặp nhau thì khỏi nói muốn cái gì là có cái đó, ăn uống thả dãn chẳng thiếu sự gì đâu.

Hắn bắt đầu thuyết:

– Cháu có nghe. Thật sự thì đảng và nhà nước cũng như là bác Hồ đã tiên liệu

từ trước rồi. Trong di chúc, Hồ Chủ tịch đã nói sẽ giải phóng được miền Nam. Đảng lại còn nhấn mạnh nhân dân miền Bắc xã hội chủ nghĩa đã hy sinh đến độ hạt gạo xẻ làm tư khi chiến tranh thì sau chiến tranh lúc này sẽ tiếp tục xây dựng cho đồng bào miền Nam. Trước khi cháu lên đường đó đảng đã cho chúng cháu hay là chính phủ cách mạng lâm thời Cộng hòa miền Nam Việt Nam và Mặt trận giải phóng đã xây cất nhiều nhà cửa khang trang cho dân chúng miền Nam.

Nghe giọng Bính nói, ông bà Lục và các con ông cứ trố mắt ra nhìn. Ông nghĩ bụng tưởng rằng gặp lại thằng cháu quý để có dịp tâm sự hỏi han về cuộc sống bà con ở miền Bắc. Ai ngờ lại gặp ngay một thằng vẹm chính cống.

Ông muốn chửi vào mặt nó rằng :
“Bố tiên sư nhà mày đi theo Việt Cộng

chuyên ăn gian nói láo, mới nút mắt ra chưa ráo máu đầu đã lên mặt dậy đời. Mẹ mày, cơm không ăn mà đi ăn cứt thì cho mày chết luôn.”

Nhưng ông đã bình tĩnh bậm môi lại rồi đưa mắt nháy vợ làm hiệu cứ nghe nó thuyết. Ông hỏi lại nó :

– Thế cuộc sống ở miền Bắc lúc này thế nào ? Thấy mẹ cháu khỏe không ? làm ăn có đủ sống không ? Dạ, cuộc sống ở miền Bắc xã hội chủ nghĩa tương đối ổn định. Mọi người đều vào hợp tác xã, tất cả được tổ chức đâu ra đấy theo chính sách của đảng. Thế nên gạo thóc dư giả mới chi viện cho miền Nam được đầy chứ.

Hắn ngưng lại, gắp miếng chả quế bỏ vào miệng, nhai nhồm nhoàm rồi tẩm tắc khen :

– Cái chả gì thơm mà mùi lại như thịt chó vậy ?

Mọi người đang ngồi ăn phì ra cười.
Bà Lục vội đỡ lời :

– Đây là chả quế làm bằng thịt heo.

– Thế mà cháu cứ tưởng là thịt chó hóa ra là thịt lợn.

Phải, cả đời hẳn từ lúc sinh lớn lên có được ăn miếng chả nào đâu. Ngay những ngày đi công tác ở Lạng Sơn, hẳn chỉ nhớ cả tỉnh chỉ có một tiệm phở cải tiến. Thứ phở mà người dân nói giễu là không người lái, tức là không có thịt. Cả tỉnh cũng chỉ có một quán nước trà với chút kẹo gừng của một đồng chí phục viên, hưởng chi cả nước.

Nhưng hẳn được đảng giáo dục thì chiến đấu là phải hy sinh. Mà hy sinh riết

rồi thì cũng quen. Thiếu gạo thì cả miền Bắc ăn độn, ăn độn lâu. Theo hăn nghĩ thì rồi cũng thấy ngon. Bính lại tiếp tục thuyết :

– Ngoài miền Bắc, trong thời chiến tranh chống Mỹ, thóc gạo thiếu, toàn dân phải ăn độn. Nhưng ăn độn lại thấy cái vị đậm đậm ngon ngon hơn là ăn cơm gạo trắng như ở trong Nam này.

Hăn nói như thế chứ từ đầu bữa đến giờ hăn đã lēm hết sáu chén cơm và già nửa đĩa chả quế.

Ông Lục tự nghĩ : “Mẹ tiên sư mày đúng là miệng thẳng vেম. Nhưng mà bố tiên sư mày không qua mắt được ông đầu.”

Ông giả vờ hỏi hăn :

– Thế ở ngoài Bắc nhà cửa thầy mẹ cháu thế nào ? Cái nhà cũ còn hay là đã sửa lại rồi ?

Hắn nói tỉnh bơ :

– Nhà cũ thầy mẹ cháu đã phá bỏ. Hiện thầy mẹ cháu ở ba gian nhà ngói, có nhiều cây mít trồng chung quanh, ao cá cũng được đắp lại, sửa lại, thả cá mè.

– Thế đồ đạc trong nhà thì sao ?

– Dạ cũng đầy đủ cả.

– Ủ, đầy đủ thì cũng đỡ cho thầy mẹ cháu rồi.

Thật ra ông muốn tìm hiểu cuộc sống của ông anh ruột ở ngoài miền Bắc xem có thiếu thứ gì để ông tìm cách giúp đỡ được chút nào hay chút ấy. Bao người miền Bắc vào trong Nam mà ông gặp

trong mấy tháng trời qua đã cho ông biết hết sự thật nghèo đói thê thảm ở ngoài đó.

Nhưng từ đầu bữa đến giờ nghe thằng cháu quý nói toàn một giọng giả dối tuyên truyền nên ông bỏ ý định giúp đỡ để xem rồi sao.

Thằng cháu quý bảo đến thăm chú thím một hai bữa rồi đi công tác nhưng nó ở lì cả tuần nay chẳng thấy động trạg gì. Tối ngày nó nằm dài ăn hại rồi lại thuyết ca tụng chế độ xã hội chủ nghĩa miền Bắc là tiến bộ là sung túc và lại còn trề môi chê xã hội miền Nam này là xa hoa giả tạo ăn bám theo đuôi đế quốc Mỹ. Mỗi bữa cơm ngồi vào bàn ăn nó lại chê cơm trắng miền Nam là nhạt và khen cơm độn miền Bắc là có chất ngọt đầm đậm ăn ngon hơn. Nhưng miệng thì cứ chê mà cứ bữa nào nó lại

không lẽm cả sáu bảy chén. với nửa đĩa thịt heo.

Ông Lục thấy tung tức trong lòng, muốn tống cổ nó ra khỏi nhà, nhưng nghĩ lại chả gì nó cũng là đứa cháu ruột lâu năm mới gặp lại nên ông cũng đành nhin.

Chiều nay nhằm lúc nó đi lại cơ quan gì đó, vợ chồng ông Lục ngồi tâm sự. Bà Lục lại mới đi tặn Long Khánh mua hàng về khoe chồng :

– Ông à, tôi đi Long Khánh, dọc đường ngồi trên xe nghe mấy bà đi buôn bảo mỗi thằng cán bộ vào miền Nam công tác phải đi học một khóa nói phét. Cả dân chúng cũng vậy, phải đi học một khóa nói phét, nói láo gì đó rồi mới được vô.

Ông Lục thắc mắc :

– Mà nói phét cái gì mới được chứ ?

Bà sảng giọng :

– Thì nói như cái thằng cháu quý của ông ấy, nói miền Bắc sung sướng, miền Nam khổ cực, nói chính phủ cách mạng xây nhà cho dân chúng chứ không phải chính phủ quốc gia xây. Nói miền Bắc tivi chạy đầy đường, cà rem ăn không hết đem phơi khô.

Ông phì cười rồi nổi máu nóng :

– Ủ, cứ nghe nó nói đi rồi húc đầu vào đồng kít mà ăn. Mẹ tiên sư mấy thằng giải phóng. Bây giờ thì chúng mày phỏng dái cả rồi.

Bà Lục lườm chồng :

– Cái ông này lại nói bệnh, nó nghe thấy thì liệu mà đi tù đấy.

Ông chống chế :

– Thì tôi có nói sai đâu chứ. Bà thử nghĩ coi, giá như nó là người ngoài, không bà con thân thích với mình thì mình cũng bỏ qua. Mẹ tiên sư nó là cháu ruột mà còn dám bịp cả tôi với bà nữa à ? Đã thế miệng nó leo lẻo chê bôi rồi lẽm cả nửa nồi cơm trắng. Được rồi biết. Từ bữa chiều nay bà để tôi nấu cơm cho nó ăn. Bà giả vờ đi công chuyện rồi về trễ nghe. Đúng 7:00 tối, đang lúc cả nhà ăn cơm thì bà về.

Nói xong, ông Lục đích thân dọn đồ nấu cơm. Bữa cơm chiều được dọn ra. Vẫn đầy đủ đồ ăn tương đối là thịnh soạn. Nhưng ông ta nấu hai nồi cơm, một nồi cơm trắng gạo thơm dành cho cả nhà và

một nồi cơm độn đúng tiêu chuẩn 3/4 là củ mì bắp khoai lang dành cho thằng cháu quý. Ông dặn các con cấm không được đùa nào cười. Đứa nào cười thì có mà ăn đòn. Giữa lúc ấy, bà Lục giả vờ đi công chuyện trở về, thấy hai nồi cơm vội lên tiếng :

– Ấy, sao ông không nấu cơm trắng một thể mà lại nấu thêm nồi cơm độn làm gì ? Nhà còn nhiều gạo cơ mà.

Nhưng ông Lục đã gạt đi :

– Tại mấy bữa nay tôi thấy cháu nó kêu ăn cơm gạo trắng nhạt nhẽo quá không ngon bằng cơm độn. Rảnh rỗi ở nhà tôi nấu cho cháu tôi cho nó ăn vừa miệng. Tội nghiệp chú cháu hơn 20 năm mới gặp nhau. Vất vả một chút cho cháu tôi vui lòng thì tôi đâu có ngại gì.

Bính – thằng cháu quý của ông cũng chống chế :

– Ấy chú cứ bày vẽ làm gì. Mất công mất thì giờ của chú. Nhà có gì thì cứ để cháu ăn vậy riết rồi cũng quen.

Nhưng ông Lục cắt ngang :

– Giá như lâu ngày thì khác. Đằng này cháu ở thời gian ngắn công tác lại trở về Bắc sớm nên chú cháu mình chiều nhau chút đâu có sao. Cháu cứ tự nhiên ăn cho vui vẻ, chú cháu mình mà.

Ông nói rồi ông bê nồi cơm độn đặt ngay bên cạnh nó. Ông tự tiện xới cho nó một tô lớn. Và cứ thế cả bữa nó phải căng cổ ra nuốt nổi cơm độn một cách khổ sở đến bật cười. Ông Lục lại nghĩ :
“Mẹ mày, mày thích ăn cơm độn thì ông

làm cho mày biết. Mày tưởng theo cộng sản sướng à ? Nhân dân cả nước kêu than mà mày không chịu mở con mắt ra mà coi.”

Mấy đứa con ông chỉ ăn được mấy chén, lừa vội vã rồi bấm nhau chạy ra nhà sau cười khúc khích. Các bữa kế cũng tiếp tục thêm nổi cơm độn như vậy. Thời gian trôi qua đã hơn hai tuần, thằng cháu quý trở nên lấm lì, ít nói hơn, nhưng tuyệt nhiên nó chẳng xin ông sự gì. Bẵng đi một hôm, nó đi công tác đâu về, bảo với ông Lục :

– Thưa chú, thời gian công tác của cháu đã xong, cháu được lệnh về Bắc. Ngày kia cháu xuống tàu, chú có gì gửi cho thầy mẹ cháu không ?

Ông Lục thản nhiên :

– Chú thấy cháu nói ở ngoài miền Bắc cái gì cũng có cả rồi. Nhà ngói, cây mít, tivi, tủ lạnh không thiếu. Chú chẳng biết gửi cái gì cho thầy mẹ cháu cả. Hồi trước, chú có dịp đi ngoại quốc, nhân tiện ghé qua Hồng Kông mua được ít bộ đồ trà đặc biệt. Chú muốn gửi về biếu thầy mẹ cháu một bộ. Vậy để mai chú đóng hộp giấy cẩn thận để cháu mang về.

* * *

Bính về Bắc thì một tháng sau thằng Hợi em nó lếch thếch vào Nam. Khác với thằng anh nó đã lỡ đi theo đảng. Thằng em ở nhà với bố mẹ chăm chỉ làm ăn, chờ thằng anh về, chỉ rõ đường đi nước bước. Hợi lần mò vào Nam thăm ông chú để mong kiếm chác. Gặp ông Lục, nó tỏ ra vốn vĩa nói tất cả sự thật như bao người mà ông Lục đã gặp trước đây. Ông Lục thấy nó thành thật thì rất thương.

Nhằm lúc ăn cơm chiều xong, nó giở túi vải ra trao cho ông Lục một lá thư của ông Lạc, viết gửi vào :

Sơn Tây, ngày 15 tháng năm 1976.

Chú Lục thân mến, tôi cảm ơn chú đã gửi quà cho vợ chồng tôi, nhưng thật thì chú báo hại vợ chồng tôi không ít. Chú không biết rằng nhân dân ở miền Bắc khổ như chó hàng bao chục năm nay à, cơm không đủ ăn, áo không đủ mặc, nhà cửa rách nát, đồ đạc chẳng có gì. Những đồ chú cho tôi chỉ có các ông trung ương đảng mới được dùng. Những thứ đồ ấy thì tôi biết đem trưng bày ở đâu chứ ?

Mẹ tiên sư, cái thằng con tôi nó ngu đần khốn nạn, đâm đầu theo đuôi bọn khốn kiếp. Ăn thiên nói theo, khoác lác đủ điều, chú đừng tin nó là phải rồi. Tôi gửi thằng Hợi vào Nam, mong chú thím

thương tình. Nếu còn dư giả gửi cho tôi ít gạo, mấy cái áo chống lạnh và nếu có thể cho tôi một cái đài càng tốt, trăm sự nhờ chú thím. Xin cảm ơn chú thím trước.

Nay kính thư

Nguyễn Văn Lạc.

Đọc xong thư, ông Lục quay qua hỏi
Hội :

– Thăng Bính về bây giờ nó công tác ra sao ?

Hội chẳng úp mở. Sau khi đi Nam về, anh ấy suy nghĩ nhiều lắm. Rồi anh ấy đi họp hành và cãi nhau gì với mấy ông trong chi bộ, tỏ thái độ bất mãn.

Anh ấy bảo cháu :

– Mẹ tiên sư, chúng nó đánh lừa tao.
Theo mãi chúng chỉ có nước mà ăn cứt.
Tao quyết định xin ra khỏi đảng. Mà có
vào Nam thì bảo với chú thím Lục là tao
thành thật xin lỗi chú thím ấy. Chú thím
có thương tình tao thì cho tao xin một
cái xe đạp.

Phạm Quang Trình

Nghe đọc qua link : https://www.youtube.com/watch?v=IN-PbZs_7tc

